

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 676/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Jaroslavom Viglaským, advokátom, Mlynská 54, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní sp. zn. 7C/9/2021 a postupu Krajského súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 11Co/55/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. novembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi všeobecných súdov, ktoré rozhodovali o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Okrem toho žiadajú od oboch súdov finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

2. Sťažovatelia sa potom, ako bola v marci 2021 právoplatne zamietnutá ich žaloba z roku 2015 o zriadenie vecného bremena k inému pozemku žalovaných a bolo zrušené neodkladné opatrenie, ktoré im umožňovalo prístup k ich domu cez pozemok žalovaných, žalobou z 8. mája 2021 domáhajú zriadenia vecného bremena k inému príľahlému pozemku žalovaných, ktoré bude spočívať v práve cesty k ich domu. Okresný súd uznesením zo 17. mája 2021 na návrh sťažovateľov z 8. mája 2021 rozhodol tak, že čiastočne vyhovel ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie sťažovatelia, ktorí navrhli neodkladné opatrenie zmeniť, keďže okresným súdom nariadené neodkladné opatrenie obsahuje

nesprávne označenie príľahlého pozemku. Z toho istého dôvodu podali aj návrh na opravu tohto uznesenia. Proti uzneseniu podali odvolanie aj žalovaní, ktorí považujú návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný. Krajský súd uznesením z 13. septembra 2021 uznesenie okresného súdu zrušil a zvýraznil, že súd je pri nariadení neodkladného opatrenia viazaný návrhom, ktorý bol však prekročený, keď neodkladné opatrenie bolo bez odôvodnenia nariadené k inému pozemku. Podľa krajského súdu sa okresný súd v ďalšom konaní má vysporiadať s námietkami žalovaných. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľom doručené 22. septembra 2021. Okresný súd znova o návrhu sťažovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením z 12. októbra 2021 tak, že ho zamietol a taktiež zamietol ich návrh na opravu zrušeného neodkladného opatrenia. Proti tomuto uzneseniu podali sťažovatelia 20. októbra 2021 odvolanie, o ktorom nebolo do podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

III.

3. Sťažovatelia porušenie svojich základných práv vyvodzujú na strane jednej z toho, že o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo rozhodnuté do podania ústavnej sťažnosti, hoci zákon stanovuje lehotu 30 dní, a na strane druhej z toho, že v postupe okresného súdu došlo k viacerým procesným nesprávnostiam (nesprávne označenie pozemku v prvom uznesení, nesprávna výzva na zaplatenie súdneho poplatku, nesprávne poučenie v uznesení, ktorým boli vyzvaní na vyjadrenie, nadbytočná výzva na vyjadrenie k odvolaniu žalovaných, zaslanie ich vlastného odvolania na vyjadrenie). Okrem toho sťažovatelia poukazujú na nedostatočnosť odôvodnenia posledného uznesenia okresného súdu, ktorým bol zamietnutý ich návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Porušenie svojich základných práv postupom krajského súdu sťažovatelia identifikujú v tom, že krajský súd prvé uznesenie okresného súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušil bez toho, aby spis vrátil okresnému súdu na rozhodnutie o návrhu na opravu zrejmej nesprávnosti v označení pozemku.

IV.

4. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovatelia sú už od roku 2015 so žalovanými v spore o prístup k ich domu cez pozemky žalovaných. Žaloba sťažovateľov z roku 2015 bola v marci 2021 právoplatne zamietnutá a rovnako zaniklo v tomto konaní nariadené neodkladné opatrenie. Na to sťažovatelia reagovali ďalšou žalobou z mája 2021, pričom sa domáhajú aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré im má umožniť prístup k ich domu cez iný pozemok žalovaných. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Sťažovatelia sú naďalej v právnej neistote o tom, či budú mať prístup k svojmu domu cez ten či onen pozemok žalovaných. K tomu však treba uviesť, že nariadením neodkladného opatrenia zásadne nedochádza k odstráneniu právnej neistoty, ale len k dočasnej úprave práv a povinností sporových strán, ktorá zabezpečuje istú mieru právnej istoty zásadne len na obdobie trvania sporu. Hoci možno mať pochybnosti o správnosti a vhodnosti jednotlivých sťažovateľmi namietaných úkonov v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, nemožno dospieť k záveru, že by tieto postupy zasiahli do práv sťažovateľov v takej miere, že by došlo k porušeniu ich základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Od podania ich návrhu

neubehla taká doba, ktorá by bola spôsobilá viesť k porušeniu ich práv, keďže okresný súd v tomto období konal tak, že skoro možno očakávať definitívne rozhodnutie o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Okrem toho od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia do podania ústavnej sťažnosti bolo trikrát rozhodnuté vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to dvakrát okresným súdom a raz krajským súdom, a preto obom konajúcim súdom nemožno vytknúť úplnú nečinnosť. Preto je ústavná sťažnosť vo vzťahu k týmto základným právam zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

5. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že by sťažovateľmi namietané postupy okresného a krajského súdu viedli k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie, resp. zrušenie pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 13/2020). Sťažovatelia sa domáhajú ochrany svojich základných práv nie v súvislosti s tým, že by bolo právoplatne rozhodnuté o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale len v súvislosti s postupmi všeobecných súdov, ktoré stále predchádzajú právoplatnému rozhodnutiu o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ktoré sťažovatelia považujú za rozporné s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Z pohľadu ich základných práv však stále nejde o definitívny zásah, ktorý by bolo možné preskúmať v konaní o ústavnej sťažnosti, keďže o námietkach sťažovateľov môže na základe ich odvolania rozhodnúť krajský súd. Sťažovatelia sa domáhajú prieskumu správnosti postupov, o ktorých môže byť rozhodnuté na základe nimi podaného odvolania, o ktorom bude rozhodovať krajský súd. Ústavný súd vo vzťahu k týmto námietkam sťažovateľov nemá právomoc na ich prerokovanie, keďže je v právomoci krajského súdu rozhodnúť o ich odvolaní. Preto bola ústavná sťažnosť vo vzťahu k týmto dôvodom podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu